

Připojuji se k serveru ICQ.

Nedaří se připojit k serveru ICQ. Můžete počkat nebo pokračovat v práci zavřením tohoto dialogu.

Zavřít

Články

|

Politici, instituce a obce

Hledat

provozováno na

Hledat v člancích

[CVVM](#) , [FACTUM INVENIO](#) , [SANEP](#) , [SC&C](#) , [STEM](#) , [Médea Research](#)

E-mail:

Heslo:

Přihlásit na tomto počítači trvale

Přihlásit

[Nová registrace](#) | [Zapomenuté heslo?](#)

[Politici voličům](#)

Kožušník (ODS): Niskanenův celoživotní, trpělivý souboj s byrokracií skončil

20.11.2011 6:31 - V roce 2008 jsem měl na půdě Liberálního instutu možnost vystoupit jako předřečník ctihodného Williama Niskanena. Na jeho pražské vystoupení dodnes rád vzpomínám.

Na jeho pražské vystoupení dodnes rád vzpomínám. Zeptal jsem se jej tehdy, co stojí za úspěchem známého amerického think-tanku Cato institute. Dostalo se mi odpovědi, že je to zásadovost, připravenost a trpělivost. Řekl to bez přemýšlení a byla v tom skrytá určitá skromnost, protože tyto obecné principy by bez jeho samotného byly jen pouhými slovy.

Niskanenova celoživotní pouť stojí pro jeho pozoruhodnost za krátké připomenutí.

V roce 1980 seděl na prestižní židli hlavního ekonoma Fordu. Bylo to na konci prezidentského období demokrata Jimmyho Cartera. Vedení automobilky se snažilo prolobbovat legislativu, která by zamezila agresivnímu exportu japonských aut na americký trh. Tehdy se Niskanen projevil jako zásadový ekonomický liberál. Postavil se proti proudu tehdejšího amerického automobilového průmyslu a svým obchodním přátelům. Tato jeho zásadovost přirozeně skončila sporem s vedením automobilky a koncem Niskanenova angažmá na vysoké manažerské pozici. Niskanen tehdy své pevné zásady bránil slovy: "Vzdání se speciálních výhod má stejnou ekonomickou funkci jako společenský závazek, že se nekrade."

Jeho zásadovost byla sice koncem slibné velké kariéry v Detroitu, tehdejší mece amerického automobilového průmyslu, ale i začátkem kariéry zcela nové. Ta vrcholila šefováním ekonomickým poradcům Ronalda Regana, zakladatelům tzv. Reaganomics. A více než dvacetiletým vedením známého liberálního think-tanku Cato Institut.

Niskanen se narodil v roce 1933, kdy se prezidentem Spojených států stal zakladatel New Deal Franklin Delano Roosevelt. Prezident, který do americké ekonomiky zasadil sémě regulace a státního intervencionismu. Tedy nástrojů, proti nimž Niskanen celý svůj produktivní život bojoval. Po studiích na prestižních amerických univerzitách Harvardu a na Univerzitě v Chicagu se Niskanen přesunul na různé pozice v soukromém, ale i veřejném a akademickém sektoru. Jednou z jeho pracovních štací byl právě již zmíněný Ford.

Z jeho působení ve veřejném sektoru stojí za zmínku analytická práce v týmu amerického ministra obrany Roberta McNamary v době takzvané „velké společnosti“ a „velkého státního vlivu“ za prezidentování Johna Fitzgeralda Kennedyho. Byla to doba, kdy společnost žila slovy "neptej se co může stát udělat pro tebe, ale ptej se, co ty můžeš udělat pro stát". Niskanen jako zastánce malého státu byl přirozeným ideovým odpůrcem tohoto politického konceptu narýsovaného bratry Kennedyovými. V roce 1971 zareagoval na toto období svým dílem Byrokracie a zastupitelská vláda. Touto publikací se sice nevrhl do paměti širokým masám, ale položil v ní ideové základy budoucího ekonomického týmu

Ronalda Regana.

Na poli spisovatelském pak fenomenální úspěch sklídil s knihou Reaganomics, která vyšla v roce 1988. V ní detailně popsal svůj nejdůležitější záměr změnit kurs americké ekonomiky od doby New Dealu. Toto období bylo pro americkou ekonomiku natolik přínosné, že jeho ovoce americká společnost sklízela ještě nejméně další dekádu po odchodu Regana z Bílého domu. Přitom jak pravil se vší skromností Niskanen: „Reaganomics neznamenal pro Ameriku žádnou revoluci ani žádné nové federální programy“. V roce 1985 se Niskanen vzdal své prestižní funkce v čele ekonomických poradců prezidenta Regana. Mohl si vybírat mezi nejlukrativnějšími nabídkami míst z prestižních univerzit i vládních pozic. On však dal přednost Cato Institute. Tento významný americký think-tank pak pod jeho vedením, které trvalo celých dvacet tři let, získal popularitu, finanční zdoje, respekt a zejména nepřehlédnutelný vliv ve Washingtonu.

Před několika měsíci, u příležitosti Niskanenových 78 narozenin, mu někdejší prezident Harvardské univerzity, spolupracovník Billa Clintona a Baracka Obamy, Larry Summers poslal přání, ve kterém třemi slovy asi nejdůvěrněji vystihnul Niskanena "Neskromnějším muži Washingtonu". Právě až přílišná skromnost byla Niskanenovým charakteristickým rysem.

Niskanen a Cato Institute nedůvěřovali vládním zásahům a státní moci jako takové. A to jak v oblasti ekonomické, tak sociální. Bránili se zvyšování daní, válkám v Iráku i Afganistánu, stejně jako legalizaci drog.

Když v roce 2009 vrcholila ekonomická krize, snažil se přesvědčit prezidenta Obamu, aby neopakoval chyby z 30. let, aby neproměnil recesi v depresi. Nešetřil však ani konzervativce. Kritizoval jejich demagogii v oblasti životaschopnosti některých jimi navrhovaných ekonomických řešení.

Letos v září byl Niskanen na operaci srdce. Jeho rehabilitace probíhala podle plánu, ale před dvěma týdny dostal nečekaně infarkt. Statečný a neústupný bojovník se státní mocí a byrokracií bohužel tento svůj vlastní boj se zdravím nevyhrál.

Na stěně jeho kanceláře zanechal viset portréty tří osobností: Adama Smithse, Charlese Darwina a Isaaca Newtona. Tři osobností, které ho doprovázely na cestě k pochopení světa bez dogmat, světa evoluce, vědy a svobody.

Dále čtěte:

[Kožušník \(ODS\): Harmonizace DPH je cestou do pekla](#)

[Kožušník \(ODS\): Prostě a jednoduše Steve Jobs](#)

[Edvard Kožušník](#)

europoslanec

ODS 3 1,05

Status nezadán

Ptejte se politiků, ptejte se Vašich volených zastupitelů, pište, co Vám osobně vadí. Registrojte se na našem serveru [ZDE](#)

Autor: **ODS**

Článek obsahuje tagy:

- [EU](#)
- [Kožušník](#)
- [ODS](#)

© OUR MEDIA a.s. 2009-2011, [RSS](#) | [Reklama](#) | [Redakce](#) | [Připravujeme](#) | [Nápověda k profilům](#) | [Partneři](#) | [Projekt](#) | [Společnost](#)

Jakékoliv užití obsahu včetně převzetí, šíření či dalšího zpřístupňování článků, fotografií či jiného obsahu je bez předcházejícího písemného souhlasu OUR MEDIA, a.s. zakázáno.